

В.П. Матвієнко, проф.

Київський інститут банківської справи

О.Б. Сивак, аспір.

Житомирський державний технологічний університет

ОПОДАТКУВАННЯ БЛАГОДІЙНОЇ ДОПОМОГИ: ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ

Проаналізовано вітчизняну практику та виявлено дискусійні питання щодо оподаткування благодійної допомоги, а також внесено пропозиції щодо удосконалення її оподаткування як ефективного методу стимулювання активності суб'єктів благодійності.

Здійснивши аналіз наукової літератури, виявлено ряд питань, що потребують подальшого удосконалення. Зокрема, основними проблемами, що пов'язані з законодавчим регулюванням благодійності, є нечітке регулювання оподаткування та надмірність і неузгодженість контрольних повноважень державних органів, що призводить до того, що більшість донорів здійснює благодійні заходи приватно. Крім того, низький рівень правової свідомості призводить до поширення корупції та масового агресивного використання будь-яких встановлених законодавством пільг з метою, перш за все, податкового планування.

Надані пропозиції дозволять оптимізувати оподаткування благодійної допомоги, що в результаті призведе до узгодження суперечливих інтересів та отримання взаємної вигоди як підприємству, так і державі та суспільству в цілому й стане одним з кроків до спроби зменшити розшарування суспільства.

Ключові слова: *благодійна допомога; бухгалтерський облік; розподіл прибутку; оподаткування.*

Актуальність теми дослідження. Ефективна соціальна політика є інструментом реалізації соціальних інтересів суспільства, передумовою досягнення соціальної безпеки як на рівні окремо взятої людини, території, так і держави в цілому. Значним джерелом фінансування соціальної сфери в Україні є благодійна допомога підприємств.

В останні роки в Україні питання про соціальну відповідальність бізнесу постало особливо гостро. Встановлені раніше соціальні гара © В.П. Матвієнко, О.Б. Сивак, 2015 проблеми не вирішуються, механізми стимулювання на свою неефективність. Крім того, в умовах соціальної, фінансово-економічної та політичної

кризи, яка на сьогодні поглиблюється, держава не в змозі самостійно вирішувати соціальні проблеми, тому все більшого значення набувають соціальні програми бізнесу, який не має обмежуватися лише економічною метою, але й враховувати соціальний вплив своєї діяльності не лише на працівників та споживачів, але і місцеву громаду, а також сприяти досягненню соціальної мети суспільства в цілому.

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні у зв'язку з важким політичним та економічним становищем відбувається значне скорочення соціальних виплат. Зокрема, законом передбачено, що розмір мінімальної заробітної плати у 2014 році залишиться незмінним протягом року [9], не буде змінюватися і прожитковий мінімум для розрахунку пенсій [9], що, на думку Кабінету Міністрів України (КМУ), дозволить заощадити 6,8 млрд грн., значно зменшено розмір допомоги при народженні дитини [10]. Також під скорочення підпадають витрати, що планувалися для виплати соціальної допомоги дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства, адже і вони залежать від прожиткового мінімуму для непрацевдатних осіб. «Оптимізувати» витрати у сфері освіти [8] пропонується шляхом підвищення навантаження на педагогів, зокрема, збільшити тижневі академічні години на кожного вчителя, які потрібно розробити на посадовий оклад (збільшення норми навчального навантаження учителів та керівників гуртків з 18 до 20–22 годин на ставку впродовж 2015–2016 років, вихователів дошкільних навчальних закладів із 30 до 36 годин, впродовж 2015–2020 років). Крім того, скорочено витрати на соціальний розвиток, і це невичерпний перелік «оптимізованих» витрат на соціальну сферу. Крім того, відбулося значне підвищення цін. При цьому за повідомленням Державної служби статистики України [12], індекс споживчих цін (індекс інфляції) у вересні 2014 року, порівняно з серпнем, становив 102,9 %, за період січень–вересень 2014 року — 116,2 %; за період січень 1998 року–вересень 2014 року — 604,5 %. За даними агентства «УНІАН» [6], за ступенем девальвації гривня – на другому місці в світі. Порівняно з максимальними значеннями 2008 року українська гривня девальвувала на сьогодні на 42,0 %.

Крім того, сьогодні досить гострими є питання забезпечення українських військових у зоні АТО засобами спецзахисту, харчуванням, медикаментами та належними санітарними умовами. На жаль, держава не виконує свої функції у забезпеченні української армії. Це здійснюють волонтери, постачаючи армії одяг, продукти

харчування і все, що необхідно, навіть зброю, військову техніку та спорядження.

Чинне податкове законодавство досить ускладнює надання благодійної допомоги для військових та постраждалих під час війни. Згідно з ним, максимальний розмір благодійної допомоги, що не обкладається податком, становить 1710 грн. на рік, або 142 грн. на місяць [21]. Усе понад цю суму вважається доходом фізичної особи, яка отримує допомогу, за яку необхідно сплатити податок на дохід фізичних осіб. Благодійні організації та волонтери щотижня збирають і витрачають мільйони гривень на підтримку родин загиблих, поранених, біженців, армії. При цьому величезні суми з благодійних коштів ідуть у бюджет. Лише три благодійні фонди за квітень–липень заплатили понад 10 млн. грн. податків у бюджет [4] за надання допомоги сім'ям загиблих і потерпілих на сході України.

У вересні 2014 року Президент України підписав Закон [7], відповідно до якого благодійну допомогу для АТО звільнено від податку на доходи фізичних осіб. Закон визначає, що суми коштів, що отримані благодійниками – фізичними особами (які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції) на банківські рахунки для надання благодійної допомоги на користь АТО, до загального місячного чи річного оподаткованого доходу платника податку на доходи фізичних осіб не належатимуть. Тимчасово, на період проведення АТО, без обмежень враховуватимуться до інших витрат звичайної діяльності платника податку на прибуток підприємств суми коштів або вартість спеціальних засобів індивідуального захисту (каска, бронезилетів, що виготовлені відповідно до військових стандартів), технічних засобів спостереження, лікарських засобів та медичних виробів, засобів особистої гігієни, продуктів харчування, предметів речового забезпечення, а також інших товарів, виконаних робіт, наданих послуг за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України, які добровільно перераховані (передані) для потреб забезпечення проведення АТО. Однак встановлено ряд обмежень.

Тому постає необхідність пошуку додаткових джерел для вирішення проблем місцевого значення, залучення підприємств до довгострокових капіталовкладень у соціальну сферу. Одним із варіантів покращання даного становища може стати спрямування підприємствами частини своїх ресурсів та зусиль на користь місцевої громади, на території якої вони або їх підрозділи функціонують.

Значна кількість українських підприємств готова допомогти державі виконати соціальну функцію, яку вона не в змозі реалізувати. Підприємства згодні частину своїх прибутків спрямовувати на

благодійність в Україні, однак виникає ряд проблемних питань. Зокрема, їх турбує той факт, що значна частина цих грошей, яка могла б спрямуватися на потреби конкретних нужденних людей, йде до державного бюджету на адміністрування благодійної діяльності. Крім того, Україна є однією з небагатьох країн Європи, де благодійна допомога підлягає оподаткуванню на загальних підставах.

Основними проблемами, що пов'язані з законодавчим регулюванням благодійності, є нечітке регулювання оподаткування та надмірність і неузгодженість контрольних повноважень державних органів, що призводить до того, що більшість донорів здійснює благодійні заходи приватно.

Крім того, низький рівень правової свідомості, повсюдно поширена корупція та масове агресивне використання будь-яких встановлених законодавством пілг з метою, перш за все, податкового планування, очевидно, сприяли встановленню законодавством і податковими органами таких обмежень.

Метою нашого дослідження є аналіз вітчизняної практики та виявлення дискусійних питань щодо оподаткування благодійної допомоги, а також внесення пропозицій щодо удосконалення її оподаткування як ефективного методу стимулювання активності суб'єктів благодійності.

Надані пропозиції дозволять оптимізувати оподаткування благодійної допомоги, що в результаті призведе до узгодження суперечливих інтересів та отримання взаємної вигоди як підприємству, так і державі та суспільству в цілому й стане одним із кроків до спроби зменшити розшарування суспільства.

Аналіз досліджень і публікацій. Представники вітчизняних та міжнародних благодійних фондів, громадських та благодійних організацій (представники МБФ «Фонд Олександра Фельдмана» [15], «Фонд братів Кличків» [4], БФ Арсенія Яценюка «Open Ukraine» [24], БФ Олени Пінчук «АНТИСНІД» [26], БФ Ріната Ахметова «Розвиток України» [5], МБФ «Відродження» [18], МБФ «Карітас Україна» [16], МБФ «Україна 3000» [17], Фонду Віктора Пінчука [25] та ін.), юристи та експерти в сфері податкового законодавства на тематичних зустрічах (тематична зустріч у межах програми «Відверті розмови про благодійність» [22]), всеукраїнських та міжнародних форумах і конференціях (VI Міжнародна конференція Українського форуму благодійників «Благодійність як інструмент соціально-політичних змін» [1]), круглих столах (круглий стіл «Яке податкове законодавство допоможе розвитку благодійності в Україні?» [14]) неодноразово порушували питання звільнення благодійної допомоги від

оподаткування податком із доходу фізичних осіб. Питанню реформування системи оподаткування благодійної діяльності в Україні присвячено також праці О.Віннікова, М.Лациби [3], О.В. Повстина [19].

Викладення основного матеріалу дослідження. У нашому дослідженні під благодійністю ми розуміємо один зі шляхів здійснення справедливого розподілу прибутку щодо місцевої громади. Дане поняття більш широке і поєднує в собі такі напрямки, як: благодійництво, благодійна діяльність та надання благодійної допомоги. Сучасний стан законодавчого регулювання благодійності в Україні не забезпечує доступ осіб до благодійної допомоги в тих випадках та обсягах, які забезпечують гарантовані Конституцією та законами України права, зокрема, на соціальний захист і забезпечення, охорону здоров'я, безпечне для життя і здоров'я довкілля, достатній життєвий рівень.

Забезпечення цих прав виключно діями установ та організацій, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів, не є оптимальним з точки зору ефективності та необхідних ресурсів. Саме благодійність підприємств є передумовою гнучкості, адресності та інноваційності у забезпеченні вказаних прав; а для окремих соціальних груп вона є єдиним практично доступним та оперативним джерелом соціальної допомоги.

Створення сприятливих умов для суб'єктів благодійності потребує внесення істотних змін до законодавчих актів України, що регулюють, зокрема, форми та інструменти благодійності, оподаткування її суб'єктів та одержувачів, а також пов'язані адміністративні послуги.

Розглянемо особливості оподаткування благодійної допомоги в Україні (табл. 1).

Таблиця 1

Оподаткування благодійної допомоги для благодійників-юридичних осіб, які надають допомогу благодійним організаціям та фізичним особам відповідно до Податкового кодексу України

Благодійна допомога відповідно до законодавства надається у вигляді:	Отримувачі благодійної допомоги			
	благодійна організація, неприбуткова організація		фізична особа	
	ПнПр	ПДВ	цільова допомога	нецільова допомога
Товарів, що призначені для благодійності	Відображається в складі податкових витрат на підставі пп. «а» пп. 138.10.6 ПКУ у сумі наданих коштів, але не більше 4 % оподаткованого прибутку підприємства за попередній звітний рік	–	За ст. 170.7.2. не належить до оподаткованого доходу цільова або нецільова благодійна допомога, що надається платнику податку, який постраждав внаслідок: а) екологічних, техногенних та інших катастроф у місцевостях, оголошених, згідно з Конституцією України, зонами надзвичайної екологічної ситуації, – у граничних сумах, що визначені Кабінетом Міністрів України; б) стихійного лиха, аварій, епідемій та епізоотій загальнодержавного або місцевого характеру. Благодійна допомога, що надається із зазначеною метою, має розподілятися через державний чи місцевий бюджет або через банківські рахунки благодійних організацій, Товариства Червоного Хреста України, що внесені до Реєстру неприбуткових організацій та установ	
Робіт (послуг), що призначені для благодійності		–		
Грошових коштів		–		
Майна підприємства		+		
Нематеріальних активів		–		
Підакцизних товарів		–		
Ендавменту	–	–		
Цінних паперів	–	+	– Благодійна, у том числі гуманітарна допомога, яка надходить у вигляді коштів або майна (безоплатно виконаної роботи, наданої послуги) під визначені умови та напрями її витрачання	+ Якщо перевищує (протягом звітного податкового року сукупно) граничний розмір доходу (у 2015 році — 1710 грн.). Сума перевищення обкладається ПДФО за ставками 15 чи 17 % (залежно від загальної суми місячного доходу)

Розглянемо оподаткування платників податку, які надають благодійну допомогу. Згідно з податковим законодавством, у більшості випадків така допомога є безоплатним наданням товарів, робіт чи послуг, у т. ч. за договорами дарування або іншим договорами, що не передбачають грошової або іншої компенсації їх вартості або їх повернення (пп. 14.1.13 ст. 14 ПКУ), що на практиці призводить до низки обмежень:

1) платник податку не може визнати витрати на придбання відповідних товарів (робіт, послуг), оскільки вони не використовуються в господарській діяльності (яка має бути спрямована на отримання доходу). Однак в Узагальнюючій податковій консультації № 581 [23] зазначено, що незалежно від статусу одержувача безкоштовно наданих товарів (робіт, послуг) платник податку зобов'язаний визнати дохід від реалізації товарів (робіт, послуг), виходячи з їх звичайної ціни, з одночасним визнанням витрат у розмірі собівартості таких товарів (робіт, послуг);

2) у разі, якщо такі товари і послуги надаються неприбутковим організаціям, витрати можуть бути визнані, але в розмірі, що не перевищує 4 % [21] оподатковуваного прибутку минулого року. За цим показником Україна посідає передостаннє місце в Європі. У східноєвропейських країнах від податку звільнюються витрати на благодійні пожертви в середньому розмірі 10–20 % прибутку. Такі витрати у податковому обліку належать до інших витрат, а тому враховуються у податкову декларацію в періоді їх виникнення (пп. 138.5.3 ПКУ). У податковій звітності з податку на прибуток їх відображають у ряд. 06.4.1 додатка ІВ та ряд. 06.04 самої Декларації з податку на прибуток.

Кодексом визначено, що товари, призначені для благодійності, підлягають обов'язковому маркуванню шляхом нанесення напису «Благодійна допомога. Продаж заборонено» на етикетку, ярлик або зовнішню/внутрішню упаковку товару, щоб напис було чітко видно. Відповідальність за відповідне маркування «благодійних» товарів покладається на підприємства і організації, що надають допомогу.

У випадку, якщо підприємство надає благодійну допомогу у вигляді автомобіля, що був придбаний для використання у власній діяльності підприємства та введений в експлуатацію як об'єкт основних засобів, таку операцію необхідно відобразити у податковому обліку відповідно до норм п. 146.13 ПКУ. Тобто, сума перевищення доходу від відчуження над балансовою (для невиробничих основних засобів – над первісною) вартістю основних засобів зараховується до доходів платника податку. Сума перевищення балансової/первісної

вартості над доходом від відчуження враховується у витрати платника податку. Водночас дохід від відчуження основних засобів визначається з урахуванням звичайних цін на такі об'єкти (п. 146.14 ПКУ).

Крім того, необхідно нарахувати податкові зобов'язання, адже ця операція не належить до переліку звільнених від оподаткування (ст. 197 ПКУ, підрозділ 2, р. XX ПКУ) чи тих, які не вважаються об'єктом оподаткування (ст. 196 ПКУ). Базу оподаткування потрібно визначати, керуючись їх договірною (контрактною) вартістю, але не нижче звичайних цін (п. 188.1 ПКУ).

Права на податковий кредит у підприємства не буде. Адже для врахування вхідного ПДВ у податковий кредит потрібно, щоб товарно-матеріальні цінності (ТМЦ) використовувалися в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника (п. 198.3 ПКУ). Переданий автомобіль використовується в оподатковуваних операціях, але не в господарській діяльності, оскільки такий подарунок не містить комерційної складової. Тобто він не сприятиме в отриманні підприємством доходу. А це головна мета господарської діяльності (пп. 14.1.36 ПКУ). Можливі також такі ситуації:

1) придбаваючи автомобіль, підприємство планувало в подальшому його продати, а тому врахувало вхідний ПДВ до складу податкового кредиту;

2) підприємство придбало автомобіль для власного використання, ввело його в експлуатацію як основний засіб та врахувало вхідний ПДВ до складу податкового кредиту.

В обох наведених випадках потрібно відкоригувати податковий кредит шляхом нарахування податкових зобов'язань (п. 198.5 ПКУ). Лише для першого випадку сума податкових зобов'язань не має бути нижчою за вартість придбання такого авто, а для другого — не нижчою за залишкову (балансову) вартість основного засобу. Залишкова вартість береться станом на початок звітного (податкового) періоду, у якому відбулася передача подарунка. Отже, якщо вхідний ПДВ на подарований автомобіль був врахований до складу податкового кредиту, підприємство зобов'язане двічі нарахувати податкові зобов'язання: перший раз — під час безкоштовної передачі авто; другий — як компенсацію раніше відображеного податкового кредиту.

Якщо підприємство надає благодійну допомогу неприбутковим організаціям у вигляді грошових коштів, то понесені витрати підприємством, і хоча вони не пов'язані з господарською діяльністю, пп. «а» пп. 138.10.6 ПКУ дозволено занести у податкові витрати у розмірі, що не перевищує 4 % оподаткованого прибутку

попереднього звітного року підприємства. Такі витрати у податковому обліку належать до інших витрат, а тому враховуються у податкову декларацію в періоді їх виникнення (пп. 138.5.3 ПКУ). У податковій звітності з податку на прибуток їх відображають у ряд. 06.4.1 додатка ІВ та ряд. 06.04 самої Декларації з податку на прибуток.

Не підлягають звільненню від оподаткування операції з надання благодійної допомоги у вигляді підакцизних товарів, цінних паперів (крім наданих ендавментів), нематеріальних активів і товарів/послуг, що призначені для використання в господарській діяльності.

Документальним підтвердженням здійснених витрат буде первинний документ, що підтвердить надання коштів (виписка банку, квитанція про внесення готівки в касу банку, квитанція прибуткового касового ордеру), та копія Рішення про внесення установи (організації) до Реєстру неприбуткових установ та організацій або присвоєння установі (організації) іншої ознаки неприбутковості (Додаток 2 до Положення про Реєстр неприбуткових установ та організацій, затверджений наказом Мініну від 24.01.2013 року № 37).

У разі надання благодійної допомоги фізичній особі, якщо така допомога цільова і відповідає вимогам пп. 170.7.4 ПКУ, то вона в повному розмірі не підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. Якщо допомога надається у вигляді нецільової, то в межах допустимого розміру (у 2014 році – 1710 грн.), відповідно до пп. 170.7.3 ПКУ, вона не обкладається податком на доходи фізичних осіб. У разі перевищення оподатковується за ставкою 15 (17) %.

Окрім того, від оподаткування звільнена цільова допомога прийомним сім'ям і дитячим будинкам сімейного типу на суму до 300 тис. грн. на рік.

Податковий кодекс не передбачає податки на доходи фізичних осіб для благодійної допомоги сиротам або старим людям лише в тому випадку, якщо вони перебувають у спецзакладах — дитячих будинках або геріатричних пансіонатах (будинках для престарілих).

Нерідко успішне лікування тих чи інших захворювань гарантують лише іноземні лікарі. Тому громадяни і організації, які надають фінансову допомогу, переказуючи гроші на рахунки зарубіжних клінік, мають пам'ятати, що норми Податкового кодексу визначають цю допомогу як нецільову, а перевищення граничної межі, визначеної в поточному році, призведе до оподаткування цих коштів. Варто зазначити, що до 70 % [11] звернень за благодійною допомогою в Україні стосується саме медичної допомоги.

В обох випадках надання цільової та нецільової допомоги ЄСВ не нараховується і не утримується, оскільки така допомога не належить

до фонду оплати праці.

Отже, проаналізувавши особливості оподаткування благодійної допомоги в Україні, виявлено ряд дискусійних питань. Основними дискусійними питаннями здійснення благодійності підприємствами в Україні є:

1) відсутність єдиної державної політики підтримки благодійності. Сучасна державна політика підтримки благодійності не є системною і формується розрізненими зусиллями окремих органів. Не існує встановлених законодавчими актами узгоджених переліків інструментів та форм благодійності, вимог до звітності суб'єктів благодійності, що призводить до численних зловживань і підриває суспільну довіру до суб'єктів благодійності в цілому. Відсутня оцінка ефективності благодійності, благодійність не є пріоритетом державної політики в Україні;

2) обмежений доступ осіб до благодійної допомоги та інформації про її суб'єктів. Вказані вище недоліки законодавчого регулювання позбавляють значну кількість осіб доступу до життєво необхідних їм ресурсів. Соціологічні дослідження свідчать [13], що хоча майже 20 % громадян України потребують благодійної допомоги щодо оплати ліків та медичних послуг принаймні раз на рік, 60 % з них не звертаються по допомогу, бо не знають, до кого звернутися, а ще 10 % не знають, хто може надати допомогу в потрібному їм обсязі та формі;

3) відсутність загальнодоступного реєстру підприємств, що займаються благодійністю. Це призводить до того, що підприємства не знають, хто потребує допомоги, а той, хто потребує, не знає, куди звертатись;

4) чинні норми щодо оподаткування благодійної допомоги не є стимулами для благодійності. Нечітке регулювання оподаткування та надмірність і неузгодженість контрольних повноважень державних органів призводить до того, що більшість підприємств надає благодійну допомогу приватно.

Таким чином, здійснивши аналіз дискусійних питань щодо нормативного регулювання благодійності запропоновано:

1) законодавчо закріпити перелік інструментів та форм благодійності, за допомогою яких підприємства могли б здійснювати надання благодійної допомоги;

2) здійснити оцінку ефективності благодійності шляхом застосування математичного апарату теорії ігор, що можливо за повного та достовірного відображення операцій з надання благодійної допомоги підприємствами в бухгалтерському обліку та звітності;

3) підприємствам необхідно надавати інформацію заінтересованим користувачам щодо здійснення ними соціально відповідальної діяльності перед суспільством, а саме надання благодійної допомоги шляхом складання та публікації інтегрованої звітності. Надані пропозиції дозволять суспільству (місцевій громаді) отримати інформацію щодо впливу господарської діяльності підприємства на розвиток суспільства, що на сьогодні є життєво необхідним, враховуючи глибоку фінансову, економічну, політичну та соціальну кризи в Україні;

4) створити спеціальний реєстр підприємств, що займаються благодійністю, шляхом внесення додаткових відомостей про здійснення підприємствами благодійності (інструменти та форми надання благодійної допомоги підприємством та умови її отримання) до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, що дозволить отримувати повну та достовірну інформацію про соціально відповідальну діяльність підприємств;

5) відображати в бухгалтерському обліку та звітності благодійну допомогу не на рахунках інших витрат, а відраховувати з прибутку підприємства в розмірі тієї суми, що необхідна, не обмежуючи її відсотковим співвідношенням. Відображення у складі витрат в подальшому призводить до маніпулювання величиною оподаткованого прибутку та до зловживань, а відображення через використання прибутку дозволить спрямувати його частину (за рішенням керівника) не на особисте збагачення, а на соціально відповідальну діяльність (надання благодійної допомоги).

Висновки та перспективи подальших досліджень. У результаті проведеного дослідження виявлено ряд питань, що потребує подальшого удосконалення, зокрема, відсутність єдиної державної політики підтримки благодійності, обмежений доступ осіб до благодійної допомоги та інформації про її суб'єктів, відсутність загальнодоступного реєстру підприємств, що займаються благодійністю, чинні норми щодо оподаткування благодійної допомоги не є стимулами для благодійності.

Крім того, встановлено, що для розвитку благодійності в Україні важливим аспектом законодавчого регулювання є стабільність і прозорість умов оподаткування. Формування законодавчої бази, що сприятиме активному розвитку благодійності, може, в свою чергу, забезпечити стабільне фінансування галузей соціальної сфери й регіональних та місцевих програм і змінити систему взаємовідносин держави та суспільства. Крім того, необхідно збільшувати громадський контроль за використанням благодійної допомоги.

Запропоновано законодавчо закріпити перелік інструментів та форм благодійності, за допомогою яких підприємства могли б здійснювати надання благодійної допомоги, здійснити оцінку ефективності благодійності шляхом застосування математичного апарату теорії ігор, що можливо під час повного та достовірного відображення операцій з надання благодійної допомоги підприємствами в бухгалтерському обліку та звітності, надавати інформацію заінтересованим користувачам щодо здійснення ними соціально відповідальної діяльності перед суспільством, а саме надання благодійної допомоги шляхом внесення та публікації інтегрованої звітності, створити спеціальний реєстр підприємств, що займаються благодійністю шляхом включення додаткових відомостей про здійснення підприємствами благодійності (інструменти та форми надання благодійної допомоги підприємством і умови її отримання) до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, відображати в бухгалтерському обліку та звітності благодійну допомогу не на рахунках інших витрат, а відраховувати з прибутку підприємства в розмірі тієї суми, що необхідна, не обмежуючи її відсотковим співвідношенням.

Надані пропозиції дозволять узгодити суперечливі інтереси сторін та отримати взаємну вигоду як підприємству, так і державі та суспільству в цілому, що в подальшому стане одним з кроків до спроби зменшити розшарування суспільства. Даний напрям є перспективою наших подальших досліджень.

Список використаної літератури:

1. VI Міжнародна конференція Українського форуму благодійників «Благодійність як інструмент соціально-політичних змін» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.blagodiynist.info/>.
2. Борись за свою мрію! // «Фонд Кличко» –всеукраїнська благодійна організація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.klitschkofoundation.org/.
3. *Вінніков О.* Реформа оподаткування благодійної діяльності в Україні / *О.Вінніков, М.Лацуба* / Укр. незалеж. центр політ. дослідж. – К. : Агентство «Україна», 2010. – 112 с.
4. Волонтери не будуть платити податки з благодійної допомоги для АТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dt.ua/POLITICS/poroshenko-dozvoliv-ne-styaguvati-podatki-z-blagodiynoyi-dopomogi-dlya-ato-151979_.html.

5. Гуманітарний штаб Ріната Ахметова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.fdu.org.ua/ua.
6. За рівнем девальвації гривня – на другому місці в світі // Інформаційне агентство УНІАН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unian.ua/society/186553-za-rivnem-devalvatsiji-grivnya-na-drugomu-mistsji-v-sviti.html>.
7. Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо деяких питань оподаткування благодійної допомоги» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=51921.
8. Закон України «Про удосконалення норм законів з метою забезпечення фінансово-економічної стабілізації в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pon.org.ua/novyny/3378-profspilka-proti-prijnyattya-antisocialnogo-zakonu.html>.
9. Закон України № 1165-VII «Про внесення змін до Закону України» «Про Державний бюджет України на 2014 рік» від 27.03.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buhoblik.org.ua/kadry-zarplata/oplata-truda/1456-zakon-1165.html>.
10. Закон України № 4576 « Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141165.html.
11. Зміни в оподаткуванні благодійної діяльності: досягнення і перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ucipr.kiev.ua/publications/zmini-v-opodatkuvanni-blagodiinoii-diialnosti-dosiagnennia-i-perspektivi/view_print.
12. Індекс інфляції // Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
13. Концепція розвитку законодавства України про благодійну діяльність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : mincult.kmu.gov.ua/mincult/.../document?id
14. Круглий стіл «Яке податкове законодавство допоможе розвитку благодійності в Україні?» (15.12.2011, Київ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ufb.org.ua/sekto-blagodijnosti/blagodijnist-v-gromadi/novini-v-ukraini-blagodijnosti-u-gromadax.htm?id=989>.
15. Міжнародний благодійний фонд «Фонд Александра Фельдмана» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : feldmanfund.org/.

16. Міжнародний благодійний фонд «Карітас Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.caritas-ua.org/.
17. Міжнародний благодійний фонд «Україна 3000» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukraine3000.org.ua/.
18. Міжнародний фонд «Відродження» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.irf.ua/.
19. *Повстин О.В.* Проблемні аспекти оподаткування благодійної діяльності в Україні / *О.В. Повстин* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ubgd.lviv.ua/moodle/pluginfile.../12.pdf?.
20. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755 – VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
21. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755—VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92.
22. Тематична зустріч «Відверті розмови про благодійність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gurt.org.ua/news/events/17544/>.
23. Узагальнююча податкова консультація, затв. наказом ДПС України від 05.07.2012 № 581.
24. Фонд «Відкрий Україну» – міжнародний фонд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : openukraine.org/.
25. Фонд Віктора Пинчука [Електронний ресурс]. – Режим доступу : pinchukfund.org/ru/.
26. Фонд Олени Пінчук «Антиснід» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.antiids.org/.

МАТВІЄНКО Володимир Павлович – професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Київського інституту банківської справи.

Наукові інтереси:

– питання бухгалтерського обліку і аудиту, як прикладної економічної науки та взаємозв'язку бухгалтерського обліку як науки і практики з іншими науками.

Тел.: (044) 453–86–22.

E-mail: kibs_dekanat@ukr.net.

СИВАК Олена Борисівна – аспірант кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Житомирського державного технологічного університету.

Наукові інтереси:

– проблеми бухгалтерського обліку і контролю операцій з

розподілу прибутку;

– благодійність.

Тел.: (093) 293–56–72.

E-mail: olena_syvak@ukr.net.

Стаття надійшла до редакції 04.03.2015.